

การศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี
A Study of Strategies for Developing Agricultural Tourism Destinations in Suphan Buri Province

ดุจตะวัน กันไทยราษฎร์¹ เที่ยรรัตน์ ฉัตรภัทรพล² เตชิตา ภัทรศร²

ศรียา ประเสริฐสุต² และ พิมพมาดา วิชาศิลป์²

¹คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

²โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Dujtawan Kanthairaj¹ Thianrat Chatphattaraphon² Techita Phattharasorn²

Sariya Prasertsut² and Pimmada Wichasin²

¹Faculty of Archeology, Silpakorn University

²School of Tourism and Hospitality Management, Suan Dusit University

วันที่รับ (Received) : 8 September 2023

วันที่แก้ไขเสร็จ (Revised) : 12 April 2024

วันที่ตอบรับ (Accepted) : 17 July 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี 2) ศึกษาและสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี 3) จัดกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี มีการทำวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในการดำเนินงานเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้ประกอบการ เกษตรกร ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับการวิเคราะห์ SWOT ทำให้ได้ข้อมูลบริบทเชิงพื้นที่ และกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี จากการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 40 แห่ง พบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับดีมากจำนวน 5 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับดีจำนวน 7 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับปานกลางจำนวน 9 แห่ง และกลุ่มศักยภาพระดับควรปรับปรุงจำนวน 19 แห่ง โดยเมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบหลักของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าศักยภาพการจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีคะแนนสูงสุดคือ 16.26 คะแนน รองลงมาได้แก่ ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีคะแนน 14.58 คะแนน ถัดมาคือ ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีคะแนน 12.79 คะแนน ส่วนศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนนต่ำสุดคือ 12.22 คะแนน ทั้งนี้ภาพรวมศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 55.85 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับศักยภาพที่ควรปรับปรุง

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงเกษตร, แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร, ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร, จังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the context of agricultural tourism in Suphan Buri Province, 2) to study and explore the potential of agritourism in Suphan Buri Province, and 3) to group the potential of agritourism in Suphan Buri Province. It is a combination of qualitative research and quantitative research. The research tools consisted of an In-depth Interview and an Agro-Tourism Potential Evaluation Form for collecting data from related groups. Then, the collected data was analyzed by analyzing the content together with SWOT Analysis to obtain the context of the area. and potential groups of agricultural tourist attractions in Suphan Buri Province. An analysis of 40 agritourism in Suphan Buri province revealed that there were 5 agritourism in the very good potential group, 7 agritourism in the good potential group, 9 agritourism in the moderate potential group and 19 agritourism in a group that should be improved. In terms of the main components of agricultural tourism potential It was found that the management potential of agritourism had the highest score of 16.26 points. Followed by the attractiveness potential of agritourism was 14.58 points, next was the supporting potential of agritourism with 12.79 points, while the tourism service potential of agritourism had the lowest score, 12.22 points. Overall, the potential of agritourism in Suphan Buri province averaged 55.85 points, which is a level of potential that should be improved.

Keywords: Agricultural Tourism, Agritourism, Potential of Agricultural Tourist, Suphan Buri Province

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมในปัจจุบัน เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการศึกษาเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนท้องถิ่นผ่านการทำกิจกรรม นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสใกล้ชิดกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเดียวกับคนพื้นที่ ได้เรียนรู้วิถีชาวบ้าน ตั้งแต่การพักอาศัยใน Homestay/Farm stay ได้รับประทานอาหารจากวัตถุดิบที่หาได้จากท้องถิ่น ได้ลองใช้ชีวิตและทำกิจกรรมแบบที่คนในชุมชนทำ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ได้มีส่วนร่วมกับสถานที่เที่ยว และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่โดดเด่นในเรื่องการเกษตรเป็นอย่างมาก ตามรายงานข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรีสามารถปลูกข้าวได้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีการชลประทานอย่างทั่วถึง ประกอบกับสภาพดินเหมาะสมแก่การเพาะปลูก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2565) นอกจากนี้ จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองรองที่มีความน่าสนใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่ยอมรับเหมาะกับนักท่องเที่ยวทุกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในปี 2565 ของจังหวัดสุพรรณบุรีที่มุ่งให้จังหวัดพัฒนาศักยภาพด้านการนำผลิตผลทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารที่ปลอดภัย (Farm-to-Table) การเพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งท่องเที่ยวสินค้า OTOP แหล่งท่องเที่ยววันวิถี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2565) ยิ่งไปกว่านั้น จังหวัดสุพรรณบุรียังเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เพื่อให้การบริการจัดการการท่องเที่ยวได้ประสิทธิภาพมากที่สุด การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการศึกษาทรัพยากร ก่อให้เกิดประโยชน์กับทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการการท่องเที่ยว

หากนักท่องเที่ยวประทับใจตั้งแต่การเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว การบริการและกิจกรรมในการท่องเที่ยวก็จะทำให้เกิดการมาเที่ยวซ้ำและแนะนำ บอกต่อ ในขณะที่ชุมชนหรือผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว ก็จะได้รู้จักตัวเองมากขึ้น สามารถนำข้อดีและข้อเสียรวมถึงแนวทางต่างๆ มาพัฒนาปรับปรุงให้ธุรกิจดียิ่งขึ้น โดยศึกษาทั้งศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในด้านที่ตั้ง กิจกรรม ความร่วมมือ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและแนวทางการรับมือกับสถานการณ์โควิด-19 เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และจัดกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อจัดกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรม โดยอาจให้นักท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและภูมิปัญญาท้องถิ่น จะเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ควบคู่กับการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป (กรมการท่องเที่ยว, 2567) สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2561) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) คือการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและนำความรู้กลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพได้ และยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชมชุมชนภาคเกษตรกรรมเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชาวชนบท ศึกษาค้นคว้าและหาประสบการณ์ในเรื่องเกษตรกรรม ซึ่งอาจเป็นทั้งในรูปแบบดั้งเดิม และเกษตรกรรมที่มีความก้าวหน้าทันสมัย รวมถึงได้เที่ยวชมทัศนียภาพที่สวยงามของชุมชนนั้น ๆ ทั้งนี้ เกษตรกรและชุมชนนั้น ๆ จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตนเอง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชน ทั้งในและนอกภาคการเกษตรได้ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนให้มีความยั่งยืนตลอดไป

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561) ได้แบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) กิจกรรมรายบุคคล เช่น การเที่ยวชมสวนของเกษตรกรรายบุคคล ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ผู้เยี่ยมชมจะได้รับความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต การจัดการ การตลาด และยังสามารถซื้อผลผลิตต่าง ๆ ที่ทางสวนจัดขึ้นอีกด้วย 2) กิจกรรมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลหรือเทศกาล เช่น กิจกรรมบุฟเฟต์ผลไม้ งานทุ่งทานตะวันบาน งานทุ่งดอกปทุมมา เป็นต้น 3) กิจกรรมการท่องเที่ยวตามชุมชนหรือหมู่บ้านเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรในชุมชนร่วมกันจัดตั้ง บริหาร และจัดการการท่องเที่ยว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้ความร่วมมือสนับสนุนในการจัดทำโครงสร้างทางกายภาพ การจัดภูมิทัศน์ การให้แนวความคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับพื้นที่และความสามารถของเกษตรกรในชุมชน

มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

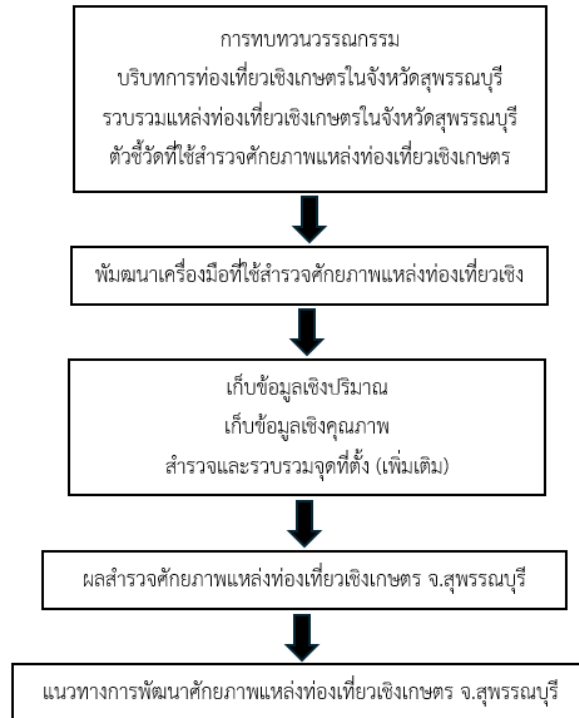
มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือการกำหนดแนวทางในการพัฒนา การบริหารจัดการ ทั้งในด้านการบริการ ความปลอดภัย เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ชัดเจน จะส่งผลดีต่อหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำเกณฑ์มาตรฐานนี้ไปใช้ในการประเมินพื้นที่ หรือนำไปเป็นแนวทางกำหนดตัวชี้วัด เพื่อยกระดับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมถึงนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการบริหารจัดการคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้เป็นไปตามระดับมาตรฐานที่ได้ถูกกำหนดไว้ (กรมการท่องเที่ยว, 2567)

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว คือ ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการพัฒนาหรือปรับปรุงสภาพบริบทโดยรวมของพื้นที่เพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมทางการท่องเที่ยวและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว (นำขวัญ วงศ์ประทุม และคณะ, 2561) สอดคล้องกับ เพ็ญฤทัย เสงี่ยมศิลป์ และคณะ (2561) ที่กล่าวว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึงความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุงหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของท้องถิ่นนั้นว่ามีเพียงพอที่จะดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวแหล่งนั้นๆหรือไม่ ศักยภาพหรือความพร้อมในแหล่งท่องเที่ยวมี 4 ประการคือ 1) ความน่าดึงดูดใจของสถานที่ (attraction) หมายถึง แหล่งหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถเรียกร้องและกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยว มีเสน่ห์เฉพาะตัวทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น 2) ความสะดวกในการเข้าถึง (accessibility) จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดอรรถรสในการท่องเที่ยวได้ 3) ความประทับใจ (amenity) หมายถึง แหล่งหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความประทับใจสุขใจ และซาบซึ้งในการเที่ยวชม และ 4) องค์ประกอบของการบริการ (ancillary service) คือการบริการด้านการตลาดและการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และ เพ็ญศิริ ศรีคำภา, 2557)

กรอบแนวคิด

การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ.สุพรรณบุรี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน จังหวัดสุพรรณบุรี และผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) กับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย ได้แก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 5 คน เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในชุมชนจำนวน 5 คน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน ตัวแทนหน่วยงานเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน นักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน และประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน

การเก็บและรวบรวมข้อมูล การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยเชิงคุณภาพจะดำเนินการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เช่น ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เกษตรกร ภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) เป็นต้น โดยข้อมูลที่จะดำเนินการสำรวจและจัดเก็บรวบรวม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) ข้อมูลด้านความดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยว 3) ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และความ

ปลอดภัย 4) ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรและความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 5) ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชน 6) เกณฑ์และตัวชี้วัดในการสำรวจศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี 7) ตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผลผลิตที่ได้คือ ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ใช้สำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งในรูปแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

บริบทเชิงพื้นที่

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นหนึ่งในจังหวัดของภาคกลางของประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน ไหลผ่าน จังหวัดในแนวเหนือใต้ ลักษณะภูมิประเทศมีภูเขาบ้างในพื้นที่เดิมบางนางบวช ส่วนมากเป็นป่าและภูเขาในเขตอำเภอด่านช้าง มีเนื้อที่ประมาณ 3,348,755 ไร่ หรือ 5,358 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก โดยมีแม่น้ำสุพรรณบุรีไหลหล่อเลี้ยงผู้คนในจังหวัดนี้ เป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน โดยพบหลักฐานทางโบราณคดีที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500 – 3,800 ปี อีกทั้งยังเป็นเมืองที่ทำการค้ากับต่างประเทศทั้งทางฝั่งตะวันออกอย่างจีน ฝั่งตะวันตกอย่างอินเดีย-เปอร์เซีย รวมถึงการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน จึงทำให้สุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีหลากหลายเชื้อชาติ มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายประเภท เช่น การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางการเกษตร รวมไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิถีชีวิตของคนสองฝั่งแม่น้ำ เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีมีการไหลผ่านของแม่น้ำ ได้แก่แม่น้ำสุพรรณ หรือแม่น้ำท่าจีน ทำให้มีการคงอยู่ของวิถีชีวิตของคนในชุมชนเก่าแก่ริมแม่น้ำ และตลอดสองฝั่งลำน้ำเรียงรายไปด้วยบ้านทรงไทยโบราณ ก่อให้เกิดกิจกรรมศึกษาวิถีชีวิตของคนสองฝั่งแม่น้ำ พื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีมีสภาพดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก พืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดได้แก่ ข้าวนาปี มะม่วง แห้ว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังโรงงาน เป็นแหล่งเลี้ยงโค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ โดยเลี้ยงกระจายอยู่ทั่วไปทุกพื้นที่ของจังหวัด

โครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการคมนาคมขนส่ง มีเส้นทางคมนาคมภายในจังหวัดและเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียงแบ่งเป็น 2 เส้นทาง คือ 1) การคมนาคมทางถนน มีถนนที่เป็นทางเชื่อมต่อระหว่างภาคเหนือและภาคใต้โดยไม่ต้องผ่านกรุงเทพฯ มีความสะดวกรวดเร็ว เนื่องจากมีการพัฒนาและปรับปรุงถนนในเขตจังหวัดอย่างต่อเนื่อง มีรถโดยสารประจำทางประเภทปรับอากาศ ไม่ปรับอากาศ และรถตู้ให้บริการอย่างทั่วถึง และ 2) เส้นทางรถไฟสายตะวันตก ระยะทางประมาณ 142 กิโลเมตร ในด้านแหล่งน้ำ จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ในเขตลุ่มน้ำ 2 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำท่าจีน เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดประมาณร้อยละ 90 และลุ่มน้ำแม่กลอง มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งแม่น้ำสายหลักคือแม่น้ำท่าจีน และลำน้ำสายย่อย ๆ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำท่าจีน นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติผืนดินอื่นๆ แหล่งน้ำธรรมชาติผืนดินอื่นๆ คือ ห้วย หนอง คลอง บึง จำนวน 370 แห่ง ซึ่งได้รับการพัฒนาขุดลอก เพื่อใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรม อุปโภคบริโภค และยังมีการพัฒนาโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดเล็กเพื่อใช้ในการกักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อการใช้งาน

กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมและมีการพูดถึงอย่างมากของจังหวัดสุพรรณบุรีได้แก่ การท่องเที่ยวชุมชนสัมผัสวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ เพื่อความรู้ การอนุรักษ์ ทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงวิถีชีวิตในด้านต่างๆให้คงอยู่อย่างยั่งยืน นอกจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นแล้ว การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็เป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวที่มีมากในจังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอาชีพการเกษตรเป็นหลัก มีแหล่งน้ำธรรมชาติ การชลประทานเหมาะสมแก่การเกษตร พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ จึงมีการนำความรู้ทางการเกษตร วิถีชีวิตเกษตรกร มาถ่ายทอดในรูปแบบการท่องเที่ยว โดยได้รับความร่วมมือของคนในพื้นที่ เครือข่ายของเกษตรกรมาถ่ายทอดความรู้แก่นักท่องเที่ยว รวมไปถึงการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร คนในพื้นที่ และถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ด้วย

การวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีด้วย SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strengths)

1. จังหวัดสุพรรณบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด และแต่ละอำเภออยู่ไม่ไกลกันมาก ทำให้สามารถเดินทางท่องเที่ยวทั้งระหว่างจังหวัดและระหว่างอำเภอภายในจังหวัด เป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว
2. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่กระจายตัวในทุกอำเภอ และบริเวณใกล้เคียง ทำให้เกิดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันของการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ
3. จังหวัดสุพรรณบุรีมีเกษตรกรที่เป็นกลุ่ม young smart farmer รวมถึงหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ และความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรสู่เกษตรกร และคนในพื้นที่ เพื่อเพิ่มรายได้ เพื่อการพัฒนาการเกษตรไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่ เป็นการเกษตรในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ การเกษตรที่ปลอดภัย ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในขณะนี้ และยังทำการเกษตรโดยเน้นการเพาะปลูกจากภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สืบทอดกันมา จึงดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี
5. ความพร้อมทางด้านชลประทานของจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีเหมาะที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่ดี
6. ได้รับการสนับสนุนทางการท่องเที่ยวจากในทุกภาคส่วน ทั้งในภาครัฐที่ส่งเสริมทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้อยู่ในแผนพัฒนา ภาคเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมทางด้านเงินสนับสนุนในการทำกิจกรรม
7. จังหวัดสุพรรณบุรีมีการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งอยู่แผนพัฒนา ของจังหวัด และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องในอนาคต

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบางแห่งยังมีการเข้าถึงที่ลำบาก สภาพถนนที่เป็นทางลูกรัง และบางแห่งไม่มีป้ายนำทาง รวมถึงพื้นที่จอดรถที่จำกัด ไม่เหมาะกับการต้อนรับนักท่องเที่ยวหมู่คณะ
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบางแห่งอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างทรุดโทรม ไม่ได้รับการฟื้นฟู ขาดเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยในการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว
3. มีการใช้เทคโนโลยีในการเกษตร และผลผลิตที่ค่อนข้างน้อย ทำให้การเรียนรู้ในเชิงเกษตรไม่มีความแปลกใหม่เท่าที่ควร ทำให้ดึงดูดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนรุ่นใหม่ได้ไม่มาก

4. ขาดกลยุทธ์การเตรียมพร้อมทางการตลาดเพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายรุ่นใหม่ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงขาดการวางแผนในด้านการผลิต การรองรับนักท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐานสากล
5. การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ที่ค่อนข้างน้อย ทำให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแคในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเท่านั้น
6. เกษตรกร และผู้ประกอบการบางกลุ่มยังขาดในเรื่องความเข้มแข็งของการร่วมกลุ่มเพื่อการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เต็มรูปแบบ ส่งผลให้การจัดการการท่องเที่ยวไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร
7. แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุพรรณบุรีขาดแคลนแรงงานคนรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ทางด้านการสื่อสาร การให้ความรู้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
8. การฟื้นฟูหลังจากการระบาดของโควิด-19 ยังเป็นปัญหากับการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากขาดแรงขับเคลื่อน การกระตุ้น และกำลังทรัพยากรในการฟื้นฟู
9. การดำเนินงาน การดูแลของภาครัฐที่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้การพัฒนาเป็นไม่อย่างล่าช้า

โอกาส (Opportunities)

1. นโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐ รวมไปถึงการสนับสนุนของแหล่งเงินทุนจากภาครัฐกิจที่เข้ามาส่งเสริมการก่อตั้ง การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัด
2. การขยายพื้นที่เศรษฐกิจ และเส้นทางการค้า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามแผนพัฒนาของจังหวัดสุพรรณบุรี
3. การต่อยอดจากแผนพัฒนาฯ ของจังหวัดเพื่อการส่งเสริมและผลักดันแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน ทั้งในด้านการรองรับ ความหลากหลายของกิจกรรม ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาไปเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงทั้งจังหวัด
4. กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่กำลังเป็นที่นิยม

อุปสรรค (Threats)

1. ผลกระทบจากโควิด-19 ทำให้ในบางแห่งต้องลดปริมาณกิจกรรม ไปจนถึงยุติกิจกรรมทั้งหมด
2. แรงจูงใจในการร่วมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อจัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
3. แรงจูงใจของคนรุ่นใหม่ในการสืบทอด และการให้ความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากคนรุ่นใหม่

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 1 องค์ประกอบประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

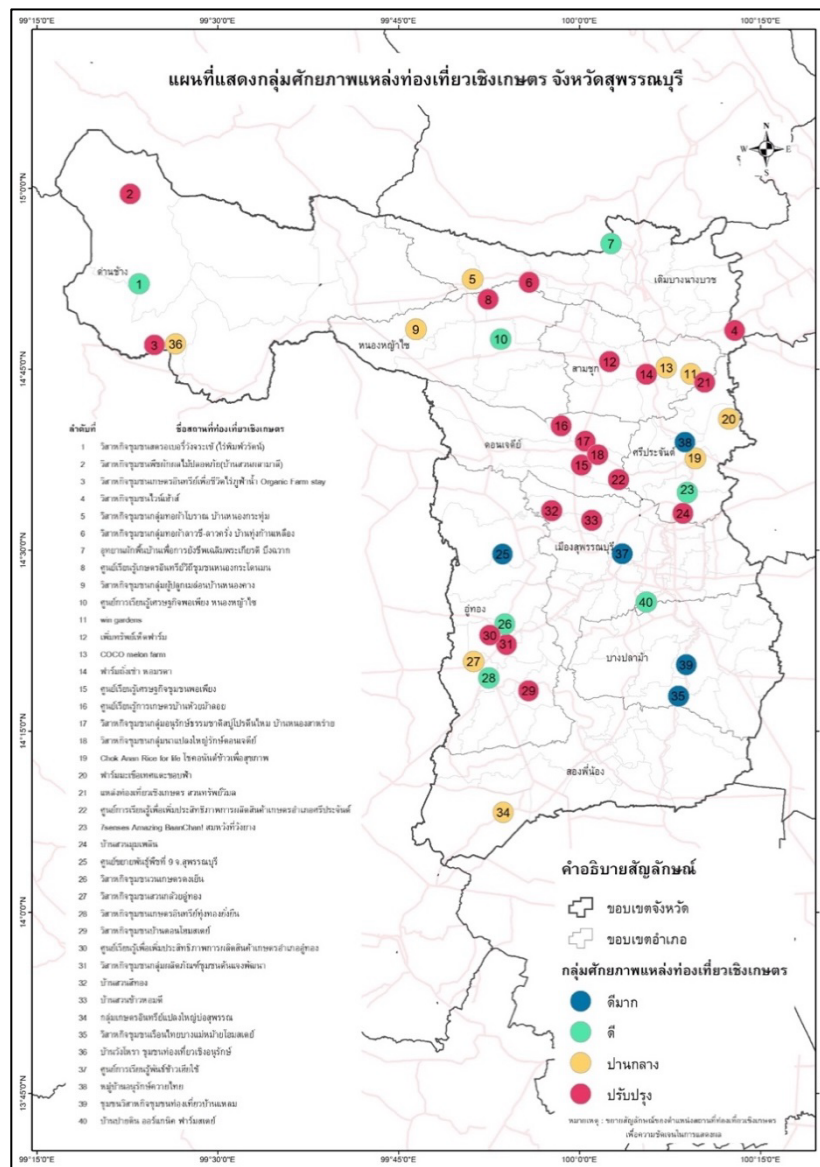
องค์ประกอบหลัก	คะแนนเต็ม
ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	25
ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	25
ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	25
ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	25
รวม	100

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว, 2567

องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงาน วางแผน ควบคุม ดูแลและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน 2) ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความพร้อมในการจัดหาบริการขั้นพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวอีกทั้งเป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว 3) ศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการสร้างคุณค่าให้กับตัวสินค้าที่ให้บริการภายในแหล่งท่องเที่ยว และ 4) ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว มีการกำหนดให้คะแนนรวมทั้งหมดเป็น 100 คะแนน โดยแต่ละองค์ประกอบหลักถูกกำหนดให้มีความสำคัญเท่ากัน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 เท่ากัน และมีการแบ่งระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) ศักยภาพระดับดีมาก	มีคะแนนรวมตั้งแต่	81 คะแนนขึ้นไป
2) ศักยภาพระดับดี	มีคะแนนรวมอยู่ระหว่าง	71 – 80 คะแนน
3) ศักยภาพระดับปานกลาง	มีคะแนนรวมอยู่ระหว่าง	61 - 70 คะแนน
4) ศักยภาพระดับควรปรับปรุง	มีค่าคะแนนต่ำกว่า	61 คะแนนลงมา

ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจำนวน 40 แห่ง ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้จากการดำเนินงานเก็บข้อมูลและแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแสดงในภาพแผนที่แสดงกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 40 แห่ง พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 55.85 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับศักยภาพที่ควรปรับปรุง ทั้งนี้ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนนสูงที่สุดคือ 16.26 คะแนน รองลงมาได้แก่ ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนน 14.58 คะแนน ถัดมาคือศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนน 12.79 คะแนน ส่วนศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่าคะแนนต่ำสุดคือ 12.22 คะแนน เมื่อพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบหลักของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีรายละเอียดดังนี้

1. ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงาน วางแผน ควบคุม ดูแลและจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยทั้ง 40 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 16.26 คะแนน ภาพรวมการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีมีความโดดเด่นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงได้รับ

การสนับสนุนจากรัฐและเอกชนในด้านงบประมาณและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยว อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ แต่แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังมีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ไม่มากพอ ทำให้ไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก มีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อย นอกจากนั้นในเรื่องของความปลอดภัยและความสะอาดของสถานที่ส่วนใหญ่ควรได้รับการปรับปรุง

2. ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพิจารณาจากความพร้อมในการจัดการบริการขั้นพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยทั้ง 40 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 12.79 คะแนน ภาพรวมการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีมีความพร้อมในด้านที่พักและร้านอาหารในการให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ มีการกระจายตัวของที่พักและร้านอาหารอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวแทบทุกแห่ง ทำให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก แต่ในเรื่องของการเดินทางยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง เนื่องจากถนนที่เข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งยังเป็นถนนลูกรัง ทำให้เดินทางลำบากโดยเฉพาะหน้าฝน ส่วนในด้านความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยวหลายแห่งยังไม่มีความพร้อมมากนัก เนื่องจากไม่มีวิทยากรประจำสถานที่ท่องเที่ยว จะต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าหากต้องการให้มีคนนำเที่ยว และไม่มีวิทยากรที่สามารถให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ ทำให้มีขีดจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว

3. ศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการสร้างคุณค่าให้กับตัวสินค้าที่ให้บริการภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยทั้ง 40 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 12.22 คะแนน ภาพรวมการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรียังไม่ดีมากนัก เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบให้ความรู้ด้านการเกษตร กิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทนี้จึงจะเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการหาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร ทำให้ไม่มีความหลากหลายของกิจกรรม

4. ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พิจารณาจากความสามารถในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว โดยทั้ง 40 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยที่ 14.58 คะแนน ภาพรวมการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีมีความโดดเด่นในเรื่องของกิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกรรมที่หลากหลายและค่อนข้างครอบคลุม ตั้งแต่เรียนรู้การทำนาข้าว การทำนาหั่ว การเลี้ยงควาย การปลูกพืชผักพื้นบ้าน ผัก-ผลไม้อร์แกนิก การทำฟาร์มเมล่อน ฟาร์มเห็ด ฟาร์มเลี้ยงไข่ เรียนรู้การทอผ้า ไปจนถึงการทำสบู่ และที่สำคัญแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ภายในจังหวัดอีกด้วย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกอำเภอบนถนนสายหลักด้วยระยะเวลาไม่นานเพราะแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ใกล้กัน ส่วนในเรื่องที่ควรได้รับการสนับสนุนคือ เทคโนโลยีการเกษตรที่แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งยังไม่มีนำไปปรับใช้ รวมถึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสวยงามเหมาะสมแก่การท่องเที่ยว

การจัดกลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศักยภาพระดับดีมาก จำนวน 5 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับดี จำนวน 7 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับปานกลาง จำนวน 9 แห่ง และกลุ่มศักยภาพระดับควรปรับปรุง จำนวน 19 แห่ง

กลุ่มศักยภาพระดับดีมาก

จังหวัดสุพรรณบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จัดอยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับดีมาก จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1) วิสาหกิจชุมชนเรือนไทยบางแม่หม้ายโฮมสเตย์ 2) ศูนย์การเรียนรู้พันธุ์ข้าวเฮียใช้ 3) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย 4) ศูนย์

ขยายพันธุ์พืชที่ 9 จ.สุพรรณบุรี และ 5) ชุมชนวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลม โดยมีคะแนนเฉลี่ยศักยภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 23.02 คะแนน ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 22.58 คะแนน ศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 20.14 คะแนน และศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 19.14 คะแนน จากผลการประเมินทำให้ทราบว่า ผลคะแนนแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยในกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรถึง 4 แห่ง ที่มีคะแนนศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสูงเป็นอันดับหนึ่งเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีความโดดเด่นหลายด้าน เช่น สภาพธรรมชาติที่สวยงาม องค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่โดดเด่น กิจกรรมภายในสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ เป็นต้น

กลุ่มศักยภาพระดับดี

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จัดอยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับดี จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ 1) อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก 2) บ้านปายดิน ออร์แกนิก ฟาร์มสเตย์ 3) วิสาหกิจชุมชนสตอเบอรี่วังจระเข้ (ไร่พิมพ์วิรัตน์) 4) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ทุ่งทองยั่งยืน 5) ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงหนองหญ้าไซ 6) 7senses Amazing BaanChan! สมหวังที่วังยาง และ 7) วิสาหกิจชุมชนวนเกษตรดงเย็น โดยมีคะแนนเฉลี่ยศักยภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 21.04 คะแนน ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 19.11 คะแนน ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 18.67 คะแนน และศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 16.84 คะแนน

สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับดี มีความโดดเด่นในด้านศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีแหล่งท่องเที่ยวถึง 5 แห่งที่ได้คะแนนในด้านนี้สูงกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวมีความพร้อมบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน มีที่พักและร้านอาหารให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ส่วนในอันดับสองมีคะแนนใกล้เคียงกันระหว่างศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลุ่มศักยภาพระดับปานกลาง

จังหวัดสุพรรณบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จัดอยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับปานกลาง จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ 1) บ้านวังโหรา ชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) กลุ่มเกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่บ่อสุพรรณ 3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกเมล่อนบ้านหนองคาง 4) Chok Anan Rice for life ไซคอนันต์ข้าวเพื่อสุขภาพ 5) COCO melon farm 6) Win gardens 7) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าโบราณ บ้านหนองกระทุ่ม 8) ฟาร์มมะเขือเทศและขอบฟ้า และ 9) วิสาหกิจชุมชนสวนกล้วยอยู่ทอง โดยมีคะแนนเฉลี่ยศักยภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 18.22 คะแนน ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 16.02 คะแนน ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 15.03 คะแนน และศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 13.97 คะแนน

กลุ่มศักยภาพระดับควรปรับปรุง

สุพรรณบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จัดอยู่ในกลุ่มศักยภาพระดับควรปรับปรุง จำนวน 19 แห่ง ได้แก่ 1) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์เพื่อชีวิตไร่ภูพาน้ำ Organic Farm stay 2) ฟาร์มถั่งเช่า หอมรดา 3) ศูนย์เรียนรู้การเกษตรบ้านห้วยมัลลอย 4) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแจงพัฒนา 5) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าลาวซี-

ลาวครั้ง บ้านทุ่งก้านเหลือง 6) เพิ่มทรัพย์เห็ดฟาร์ม 7) ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภออุทอง 8) วิสาหกิจชุมชนพืชผักผลไม้ปลอดภัย (บ้านสวนผลามาลี) 9) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติสบูโปรัตน์ใหม่ บ้านหนองสาหร่าย 10) ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีชุมชนหนองกระโดนมน 11) วิสาหกิจชุมชนบ้านดอนโสมส เตย์ 12) บ้านสวนมูมเพลิน 13) ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอศรีประจันต์ 14) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนพอเพียง 15) บ้านสวนสีทอง 16) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่รักษ์ดอนเจดีย์ 17) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนทรัพย์วิมล 18) วิสาหกิจชุมชนไวน์แฮส และ 19) บ้านสวนข้าวหอมดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย ศักยภาพในแต่ละองค์ประกอบหลักเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 12.62 คะแนน ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 10.17 คะแนน ศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 7.59 คะแนน และศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 7.02 คะแนน

ภาพรวมของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ขาดศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งขาดความพร้อมในเรื่องของที่พักและบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการเดินทางที่เข้าถึงได้ยาก เนื่องจากสภาพถนนไม่เอื้ออำนวย และบางแห่งไม่มีตำแหน่งระบุให้ชัดเจนทำให้สับสนในการหา มีการลดจำนวนกิจกรรมการให้บริการด้านความรู้เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 โดยเฉพาะกิจกรรมการสาธิตวิธีปฏิบัติที่มีการรวมกลุ่ม เพื่อลดความเสี่ยงในการระบาดของโรค และมีแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่งดการจัดกิจกรรมด้วยการปิดรับนักท่องเที่ยว เหลือเพียงการทำเกษตรที่เน้นผลิตเพื่อการขายเท่านั้น โดยการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 40 แห่ง มีการประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับการคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวในการออกแบบแบบประเมินการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวจำนวน 3 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยและเทียบเคียงกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีมีข้อได้เปรียบทางด้านการเข้าถึง เนื่องมีการคมนาคมมีความเชื่อมโยงกันหลายแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งยังเชื่อโยงการเดินทางทั้งระหว่างอำเภอในจังหวัดเอง และระหว่างจังหวัด อีกทั้งยังมีแหล่งน้ำ การชลประทานที่ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเกษตรได้ตลอดทั้งปีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นอกจากนั้นแล้วจังหวัดสุพรรณบุรียังเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เกษตรกรรม และเกษตรกรเป็นจำนวนมากการเกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเข้าเป็นส่วนในการขับเคลื่อน ส่งเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร และกระจายรายได้สู่คนในพื้นที่ ซึ่งที่กล่าวมานั้นมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัดสุพรรณบุรี (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2565) ที่กล่าวไว้ในเรื่องของการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดว่าจังหวัดสุพรรณบุรีมีจุดแข็งอยู่ที่พื้นที่ที่มีความเหมาะสม มีอาณาเขตและระบบการคมนาคมเชื่อมโยงหลายจังหวัด รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมและมีความพร้อมในการรองรับการขยายตัว และมีระบบชลประทานครอบคลุมร้อยละ 73.9 ของพื้นที่การเกษตร สนับสนุนการเกษตรของจังหวัด ให้สามารถเพาะปลูกได้ตลอดปี และสอดคล้องกับบทความแนะนำการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีจาก เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) ที่กล่าวไว้ว่า จังหวัดสุพรรณบุรี ขึ้นชื่อว่าเป็นเมือง

อุ้วข้าวอุ้วน้ำของประเทศไทย และยังเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ประกอบกับเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เป็นเมืองที่พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว สามารถเดินทางไปตามแหล่งท่องเที่ยวที่กระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัดได้อย่างสะดวก ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึก ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 7senses Amazing BaanChan! สมหวังที่วังยาง ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงเกษตรสร้างสรรค์ สมหวังที่วังยาง อำเภอศรีประจันต์ ว่าเป็นแหล่งปลูกแก้วจินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ อีกทั้งยังมีทัศนียภาพที่สวยงาม ถือเป็นข้อได้เปรียบในการนำมาใช้พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์ ตามเส้นทางกิจกรรมเริ่มต้นจากการให้ความรู้ เรื่องวิถีชีวิต การทำนาแก้ว การนั่งรถอีแต่น เพื่อเที่ยวชมวิถีชีวิต ทัศนียภาพ และธรรมชาติที่สวยงาม รวมไปถึงการชมแก้วจากของเกษตรกรผู้ปลูกแก้ว พร้อมทั้งการบรรยายให้ความรู้ ซึ่งทำให้เห็นถึงความโดดเด่นด้านทัศนียภาพ กิจกรรมหลากหลายรูปแบบซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์ และคณะ (2561) ที่พบว่า พื้นที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีเหมาะกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเนื่องจากมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญ ศักยภาพด้านที่เด่นชัดของชุมชนวังยาง คือศักยภาพด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพด้านความดึงดูดใจ เนื่องจากมีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติสำหรับการผลิตผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ โดยเฉพาะแก้ว ทรัพยากรทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีความครบถ้วนในเรื่องการจัดการทรัพยากรที่จัดการโดยคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการผลิตผลผลิตทางการเกษตรแบบครบวงจร ทำให้สามารถปรับการจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้เหมาะกับกลุ่มของนักท่องเที่ยวได้

การสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการนำองค์ประกอบในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่รวบรวมมาจากการลงพื้นที่ และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 40 แห่ง จากผลการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศักยภาพระดับดีมาก จำนวน 5 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับดี จำนวน 7 แห่ง กลุ่มศักยภาพระดับปานกลาง จำนวน 9 แห่ง และกลุ่มศักยภาพระดับควรปรับปรุง จำนวน 19 แห่ง เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมขององค์ประกอบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่า ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับคะแนนสูงสุดคือ 16.26 คะแนน รองลงมาได้แก่ ศักยภาพการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับคะแนน 14.58 คะแนน ถัดมาคือ ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับคะแนน 12.79 คะแนน ส่วนศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับคะแนนต่ำสุดคือ 12.22 คะแนน เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความโดดเด่นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่ มีการนำหลักการจัดการด้านการท่องเที่ยวเข้าไปพัฒนาชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถร่วมกันวางแผน กำหนดแผนการบริหารจัดการอย่างมีระบบ รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากรัฐและเอกชนในการให้ความรู้และความร่วมมือในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร สอดคล้องกับ สุวิมล ตั้งประเสริฐ, 2554 ที่กล่าวว่า การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายจะทำให้สามารถสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และเทคโนโลยี ทำให้สามารถใช้ทรัพยากรในการทำการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้ หากได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จะทำให้การพัฒนาเครือข่ายมีโอกาสำเร็จมากขึ้น เช่น เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรปากช่อง ที่เริ่มต้นสร้างเครือข่ายจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ โดยมี

กระบวนการจัดประชุมเพื่อทำความรู้จัก และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเดินทางเพื่อไปเยี่ยมชมศึกษาดูงานของสมาชิกในเครือข่าย มีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม การจัดเส้นทางท่องเที่ยว และจัดทำสื่อโฆษณาร่วมกัน (เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรปากช่อง, 2558) เช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้ คำแนะนำ รวมถึงการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว จากผลคะแนนเห็นว่าศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศักยภาพการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังไม่ดีมากนัก เนื่องจากบางสถานที่ท่องเที่ยวมีข้อจำกัดด้านการเดินทาง เช่น ทางเข้าไปยังวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติสุโปรัตน์ใหม่ บ้านหนองสาหร่าย เป็นถนนลูกรังและถนนแคบมาก ทำให้การเดินทางลำบาก หากต้องการเพิ่มศักยภาพการรองรับนักท่องเที่ยวควรมีการพัฒนาถนน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่สถานที่ท่องเที่ยว สอดคล้องกับที่พบว่ามีการลงนามระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร เป็นการกระจายรายได้สู่ภาคการเกษตร โดยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ ตลอดจน ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (กรมการท่องเที่ยว, 2558) ส่วนในด้านความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยวหลายแห่งยังไม่มีความพร้อมมากนัก เนื่องจากไม่มีวิทยากรประจำสถานที่ท่องเที่ยว จะต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าหากต้องการให้มีคนนำเที่ยว และไม่มีวิทยากรที่สามารถให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ ทำให้มีขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกับ คมพล สุวรรณภูมิ (2555) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่ภาคการเกษตรจะต้องมีองค์ประกอบหลัก คือ บุคลากร สถานที่ กิจกรรมและบริการ รวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพรวมการให้บริการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรียังไม่ดีมากนัก เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบให้ความรู้ ซึ่งเน้นกิจกรรมการใช้ความรู้ทางการเกษตร โดยกิจกรรมภายในสถานที่ท่องเที่ยวเน้นการบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร กิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทแบบนี้เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการหาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร ทำให้ไม่มีความหลากหลายของกิจกรรมและไม่เป็นที่สนใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวมากนัก แหล่งท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งที่พบมากในจังหวัดสุพรรณบุรี คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรหรือสินค้า แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์การเกษตร แต่โดยภาพรวมแล้วการจำหน่ายสินค้าให้นักท่องเที่ยวไม่ใช่กิจกรรมหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนมากจะมีการสาธิตการผลิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ร่วมด้วย แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมรวมกลุ่มได้ ทำให้ปัจจุบันการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเปลี่ยนแปลงไป มีการลดหรืองดการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภาพรวมศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับคะแนนประเมินน้อย สอดคล้องกับ สุวิมล ตั้งประเสริฐ (2554) กล่าวไว้ว่าผู้ประกอบการและสมาชิกในกลุ่มต้องมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การแสดงหรือสาธิตการเกษตร กิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมระยะสั้น การให้นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้าน การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งจะให้นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสุขและตื่นเต้น แปลกใหม่กับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการจัดบริการให้แก่ นักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดในเรื่องของเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่ใกล้เคียง อีกทั้งยังสามารถพัฒนาเส้นทางให้เป็นเส้นทางในการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ตัวอย่างเช่น การปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว
2. ควรทำการศึกษาเพื่อพัฒนาด้านการดึงดูด และการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังทรัพย์ และเป็นไปได้สูงที่จะมีความสนใจในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากมีความแปลกใหม่น่าสนใจ เช่น กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกร

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย)

- กรมการท่องเที่ยว. (2558). การลงนามความร่วมมือภายในประเทศ. <http://mots.go.th>
- กรมการท่องเที่ยว. (2567). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. <https://www.dot.go.th/ebooks/ebooks-view/732>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2561). การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. <https://esc.doe.go.th/>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). สุพรรณบุรี. <https://www.tourismthailand.org/Destinations/Provinces/Suphan-Buri/239>
- คมพล สุวรรณภู. (2555). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเสริมสร้างรายได้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง. วารสารราชบัณฑิตยสถาน, 37(4), 285 – 303. http://legacy.orst.go.th/royin2014/upload/246/FileUpload/2906_8642.pdf
- เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรปากช่อง. (2558). การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว. <http://agrotourism.doe.go.th/>
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และ เพ็ญศิริ ศรีคำภา. (2557). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: Sustainable tourism development. ธรรมสาร.
- เพ็ญฤทัย เสี่ยมศิลป์ และคณะ. (2561). การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. https://explore.nrct.go.th/search_detail/result/8243
- สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี. (2565). ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี. <https://www1.suphanburi.go.th/strategic/?page=1>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565). สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2565. <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2566/commodity2565.pdf>
- สุวิมล ตั้งประเสริฐ. (2554). การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดนครราชสีมาอย่างยั่งยืนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารราชบัณฑิตยสถาน, 36(4), 607-628.

คณะผู้เขียน

อาจารย์ดุจดะวัน กันไทยราษฎร์

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

e-mail: dujtawan@hotmail.com

อาจารย์เอียรรัตน์ ฉัตรภัทรพล

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

295 ถนนราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

e-mail: Thianrat@gmail.com

อาจารย์เดชิตา ภัทรศร

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

295 ถนนราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

e-mail: aor.klad@gmail.com

อาจารย์ศรียา ประเสริฐสุด

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

295 ถนนราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

e-mail: prasertsutsariya@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์มาดา วิชาศิลป์

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

295 ถนนราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

e-mail: pimmada@hotmail.com